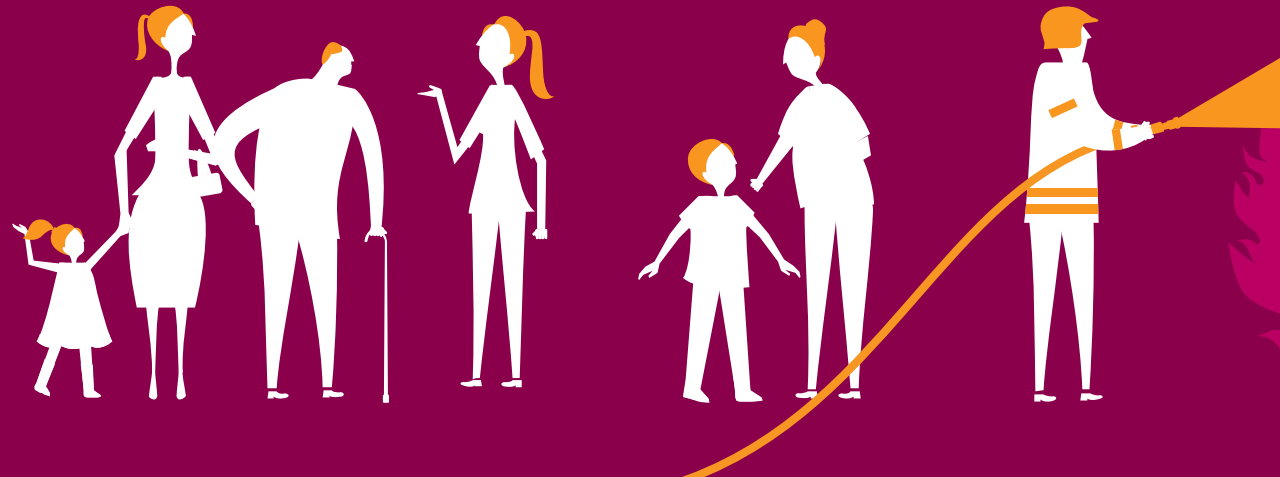

Pirkanmaan hyvinvointialuevalmistelun tilannekatsaus

Sote muutosjohtaja Jaakko Herrala

Työura kiteytettynä:

- Pirkanmaan sote-muutosjohtaja 2016 alkaen
- Lääkäriura perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa >10 v
- Postdoctoral fellowship tutkija ja opettaja Sydneyn yliopisto Australia 1 vuosi
- Tampereen yliopisto vs. keuhko-sairauksien professori 1 vuosi
- Pirkanmaan sairaanhoitopiirin konsernihallinto hallintoylilääkäri 10 vuotta
- Kuvantamis- ja apteekkiliikelaitos toimitusjohtaja 5 vuotta

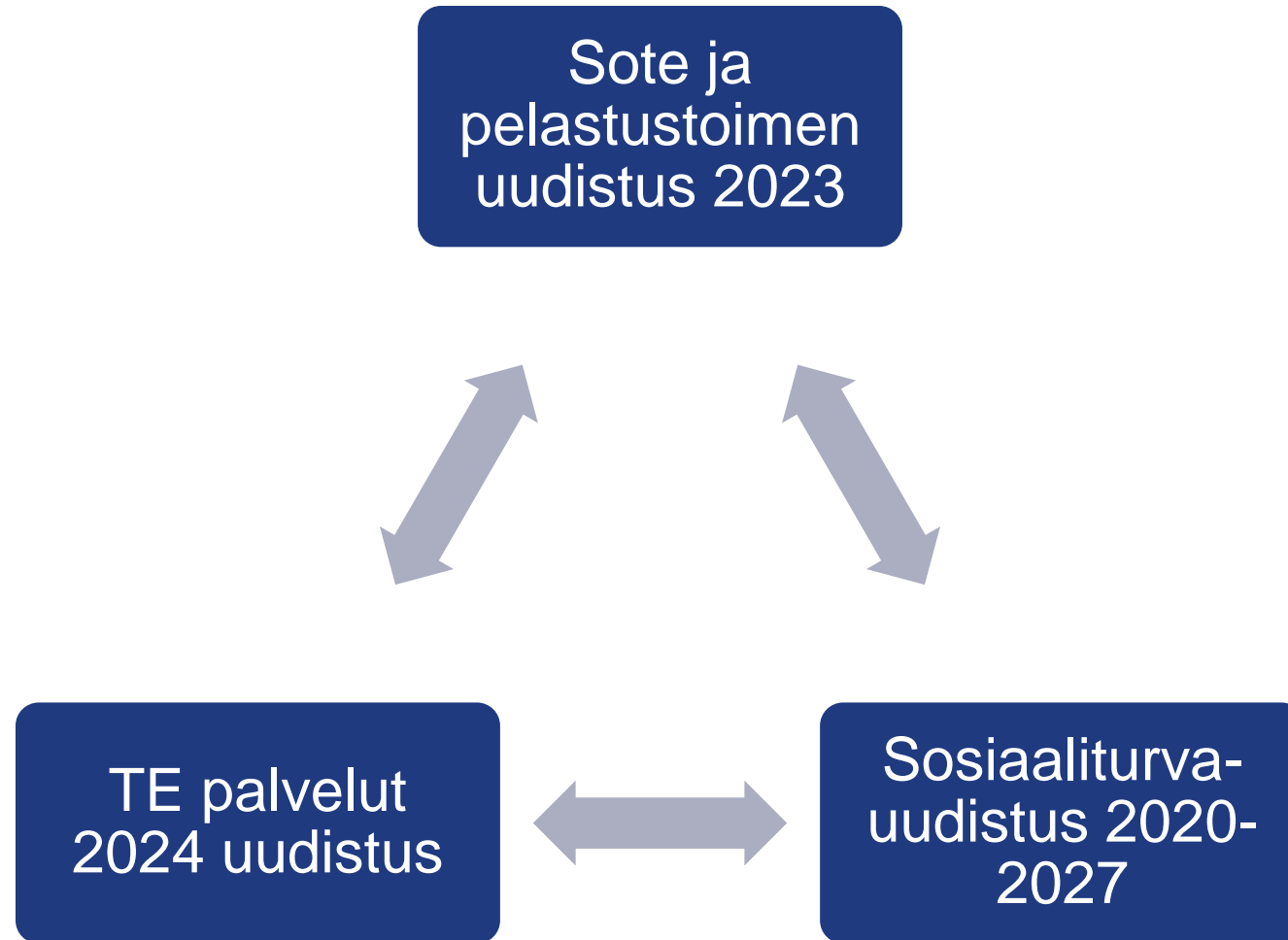
Johtamiskoulutus:

- European Health Leadership Programme, Instead, Ranska
- PD-koulutus, Tampereen yliopisto
- Sote eMBA, Tampere

Missä mukana:

- Mukana usean Euroopan maan sote uudistuksissa
- European Association of Hospital Managers Suomen edustaja
- Usean Euroopan maan johtamiskouluttaja ja sote-reformeissa mukana
- WHO European Observatory yhteistyö
- Mukana useissa STM:n, THL:n ja Kuntaliiton sote hankkeissa ja lakivalmisteluissa
- YT-tieto hallituksen pj. (ICT)
- FinnMedi Oy hallituksen pj. (hyvinvointiteknologia)
- Terveys ja Talous ry. hallituksen pj. (kansallinen sote-johtajien ja asiantuntijoiden verkosto)
- Filha ry. hallituksen pj. (kansanterveysjärjestö)
- Lazarus ritarikunta

Kolme isoa uudistusta samaan aikaan

Toimialan kuumat kysymykset?

1. **Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistäminen 2023 alusta alkaen**
2. **Tulevaisuuden Sote-keskus ja PirKOTI uudistamistyö vuosille 2022-2023 (15,5 miljoonaa euroa)**
3. **Hoitotakuulainsäädännön valmistelu ja aloitus 1.4.2023**
 - Perusterveydenhuolto 3kk → 7 vrk
 - Suun terveydenhuolto 6kk → 3 kk
4. **Hoivamitoituksen toimeenpano (mitoitus 0,7 viimeistään 1.4.2023 alkaen)**
5. **Lastensuojelun mitoitus (35 asiakasta/ammattilainen v:n 2022-2023 ja 30 asiakasta / ammattilainen v:n 2024 alusta. Jälkihuollon ikärajan nosto 21v → 25v)**
6. **EU elpymisrahan haku vuosille 2022-2025 (RRF)**
7. **Henkilöstön riittävyys ja saatavuus**

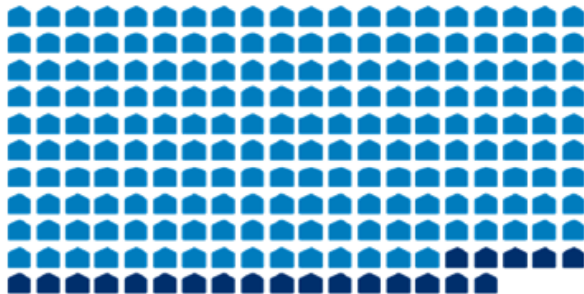
Uusi hyvinvointialuerakenne 1.1.2023

Rakenne nyt

195

22

195 sosiaali- ja terveydenhuollon
organisaatiota
+ 22 pelastuslaitosta

Uusi rakenne

22+1

22 sosiaali- ja terveydenhuollon
sekä pelastustoimen järjestäjää
+ HUS

Kyseessä ei ole uusi hallinnon taso kuntien ja valtion väliin, se taso on jo nyt olemassa (195 +22 toimijaa). Uudistus tiivistää tason 22+1:een toimijaan.

Uudistuksen mittaluokka ja rahoitus

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Kansallinen mittaluokka:

- Siirtyvä henkilöstö n. 220 000 henkilöä
- 150 000–200 000 siirtyvää sopimusta
- 10 000–15 000 siirtyvää tietojärjestelmää
- Toimintaan liittyviä tiloja n. 9 000 kappaletta
- Hyvinvointialueiden vuokraamia tiloja n. 5 000 kappaletta
- Kertaluonteiset muutuskustannukset: 1,2 - 1,7 mrd. euroa
- 1 379 aluevaltuutettua + muu luottamushenkilöhallinto
- ...

Kansallinen ja Pirkanmaan rahoitus

- **Kansallinen** toimeenpanon rahoitus
 - Vuodelle 2021 yht. 15 miljoonaa euroa
 - Vuodelle 2022 yht. 47 miljoonaa euroa
 - **YHTEENSÄ: 62 miljoonaa euroa**
- **Pirkanmaan** toimeenpanon rahoitusosuus
 - Vuodelle 2021 yht. 1,2 miljoonaa euroa
 - Vuodelle 2022 yht. 3,8 miljoonaa euroa
 - **YHTEENSÄ: 5,0 miljoonaa euroa**
- **ICT** rahoitusta saatiin vuodelle 2022 yhteensä **14,3 miljoonaa euroa**. Lisäraha haussa.

Järjestämismäärä siirtoon 233 arkipäivää

Aikataulun takia valmistelussa keskityttävä välttämättömiin valmistelutoimenpiteisiin.

Suomi pyrkii Eurooppalaisiin tavoitteisiin ja arvoihin

Pirkanmaan
hyvinvointialue

- Oikeus ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon
- Oikeus tasapuoliseen terveydenhuoltoon
- Oikeus saada tietoa terveystietopalveluista
- Oikeus saada tietoa hoitoratkaisujen tueksi
- Oikeus päättää hoidosta
- Oikeus yksilön tietosuojaan
- Oikeus saada hoitoa oikea-aikaisesti
- Oikeus laadukkaaseen hoitoon
- Oikeus virheettömään hoitoon
- Oikeus hyvään hoitoon kustannuksiin katsomatta
- Oikeus hoitoon ilman suurempia kärsimyksiä tai kipuja
- Oikeus yksilöllisiin tutkimus- ja hoitoratkaisuihin
- Oikeus valittaa palveluista
- Oikeus vahinkotapauksissa korvauksiin

Nämä muuttuvat 1.1.2023

- Julkisten sote- ja pelastuspalveluiden uusi järjestäjä ja tuottaja on Pirkanmaan hyvinvointialue
- Noin 19 000 työntekijän työnantaja vaihtuu mutta työtehtävät, työpiste ja lähiesimies pysyvät useimmilla samoina
- Syntyy uusi kansanvallan ja demokratian taso ja areena, **aluevaltuusto** (jo 1.3.2022)

**Kunnat eivät
enää vastaa
sote- ja pelastus-
palveluista**

- Hyvinvointialueen on **edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä**. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin.
- Hyvinvointialueella on oltava **riittävä osaaminen, toimintakyky ja valmius** vastata sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja sen on huolehdittava asukkaidensa **palvelutarpeen mukaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuudesta** kaikissa tilanteissa.
- Hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta (**järjestämisvastuu**), asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden:
 - 1) **yhdenvertaisesta** saatavuudesta;
 - 2) **tarpeen, määrän ja laadun** määrittelemisestä;
 - 3) **tuottamistavan** valinnasta;
 - 4) tuottamisen **ohjauksesta ja valvonnasta**;
 - 5) **viranomaiselle kuuluvan toimivallan** käyttämisestä.

Uudistuksen vaikutukset palveluihini

Pirkanmaan
hyvinvointialue

- **Peruspalveluita** vahvistetaan (PirSOTE ja Suomen kestävän kehityksen rahoitukset eli RRF)
- **Yhdenvertaisemmat** ja turvatummat palvelut Pirkanmaalla
- Yhtenäinen **palvelulupaus** ja **palvelukriteerit**
- Terveyskeskuksista kohti **sote-keskuksia**
- Terveyskeskusten ja suun terveydenhuollon **hoitotakuuta** paranee
- Ikäihmisten ympärivuorokautisen **hoivan hoitajamitoitus** vahvistuu
- **Lastensuojelussa** ammattilaisella vähemmän asiakkaita → aikaa asiakkaalle
- Sosiaali- ja terveydenhuollon **digitalisaatiota** vahvistetaan entisestään
- **Valinnanvapaus** säilyy entisellään
- Siirtymävaiheessa ei vaikutuksia **palveluverkkoon**

Uudistuksen vaikutukset palveluihini

Pirkanmaan
hyvinvointialue

- **Palvelut** suunnitellaan koko Pirkanmaalle **tarpeen mukaisesti**
- **Hyte, varhaisia ja ennalta ehkäiseviä** palveluita vahvistetaan
- **Asiakasmasut** yhtenäistyvät
- **Sosiaalihuollon korvaukset** yhtenäistyvät (mm. omaishoidon tuki)
- Osallistumisen ja **vaikuttamisen** mahdollisuudet paranevat
 - Mahdollisuus äänestää aluevaltuustoon valtuutettuja
 - Asukasraadit
 - Aloiteoikeus
 - Kansanäänestys
 - Nuoriso-, vanhus- ja vammaisneuvostot
- Yksityisen ja kolmannen sektorin, työterveyshuollon, YTHS:n ym. palvelut jatkossakin käytettävissä
- **Palvelusetelien** käyttö jatkossakin mahdollista
- Omien ja hankittujen palveluiden **valvonta** tiukentuu ja lisää **laatutakuuta**

Vaikuttamistoimielimet (Järjestämislaki §32)

- Aluehallituksen on asetettava
 - nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä
 - vanhusneuvosto sekä
 - Vammaisneuvosto
- Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja.
- Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.
- Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vaikuttamistoimielimet

- Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Palvelut järjestetään yli puolelle miljoonalle pirkanmaalaiselle

800
SIIRTYVÄÄ ICT
JÄRJESTELMÄÄ

20 000
SIIRTYVÄÄ
TYÖNTEKIJÄÄ

20 000
SIIRTYVÄÄ
SOPIMUSTA

20 000
YKSILÖPÄÄTÖSTÄ

520 000 23
ASUKASTA KUNNASSA

650
SOTE-
KIINTEISTÖÄ

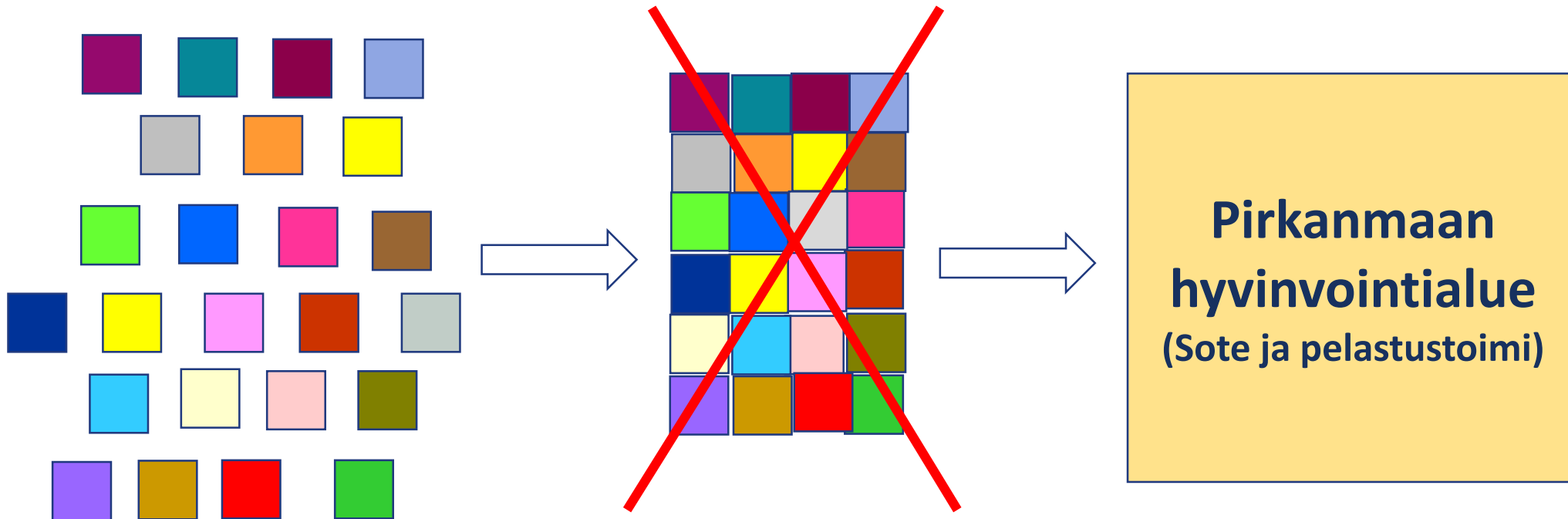

2,1mrd€
TOIMINTA-
KULUT

79
ALUEVALTUUTETTUA

Monesta yksi – kaksi toimialaa

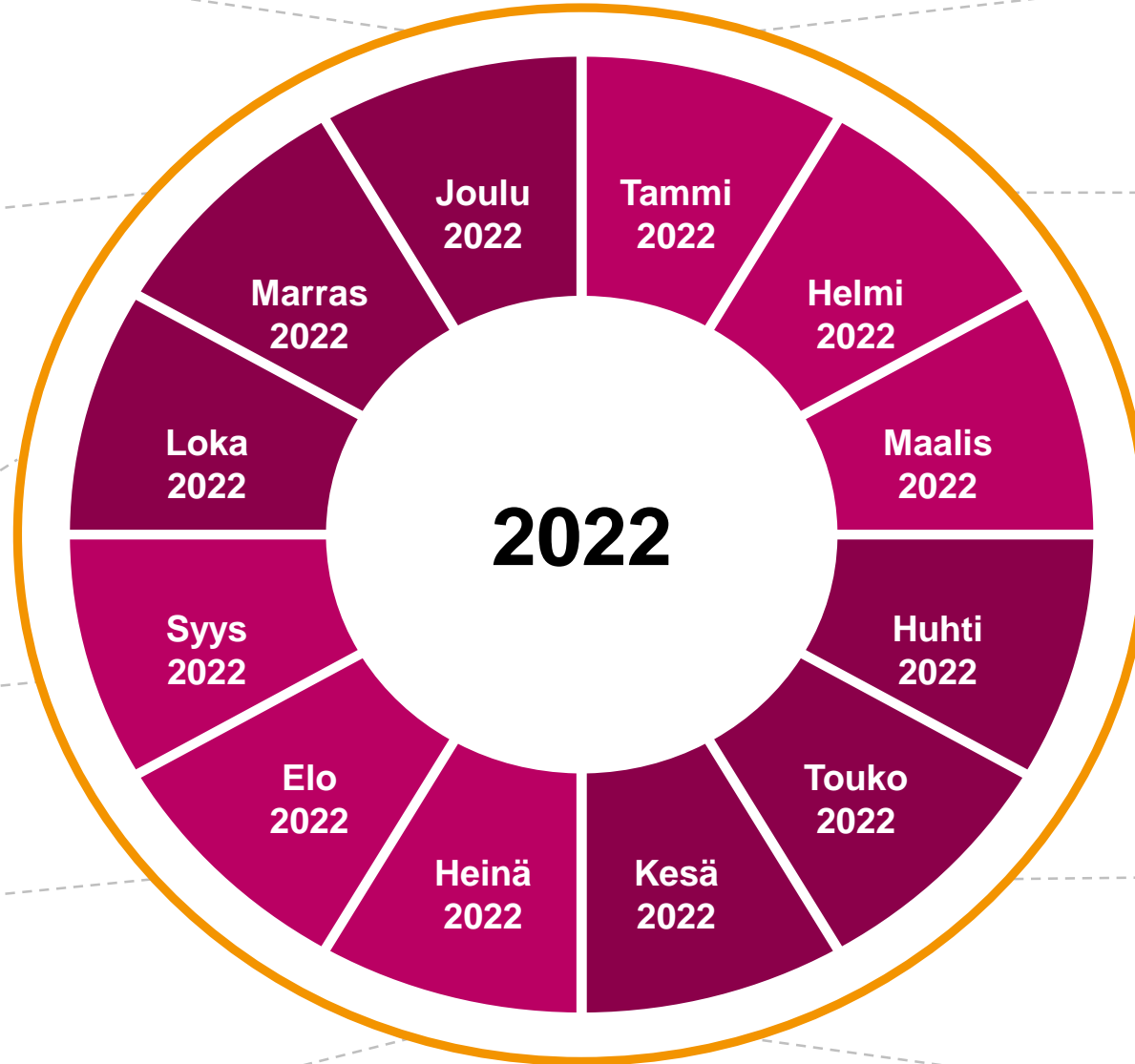

Mahdollisuuksia Pirkanmaalaisten asukkaiden näkökulmasta

Pirkanmaan
hyvinvointialue

- ”**Leveämmät hartiat**” tuovat vakautta palveluiden järjestämiseen ja rahoitukseen
- **Demokratian ja osallisuuden** uudistaminen
- Palveluiden **uudistaminen**
- **Peruspalveluiden, varhaisten ja ennalta ehkäisevien palveluiden** kehittämisen yhteistyössä kuntien, järjestöjen kirkon kanssa
- **Palveluintegraatio** parantaminen
- Tuo osaratkaisun Pirkanmaan 10 seuraavan vuoden kasvavaan **ikäntymiseen haasteeseen**
- **Henkilöstön saatavuuden-** ja riittävyyden parantaminen (henkilöstöjohtminen)
- **Erityisosaajat** kaikkien käytössä kuntarajoista riippumatta
- **Yliopistollinen hyvinvointialue** takaa paremmin osaajien saatavuuden ja osaamisen kehittämisen
- **Palveluverkkoa** voidaan kehittää asiakaslähtöisesti kuntarajoista riippumatta
- **Digitaalisten** palveluiden revoluutio
- **Potilas- ja asiakastietojärjestelmien yhtenäistäminen**

Pirkanmaa vuosikello 2022

Käyttösuunnitelmien
hyväksyminen
Järjestämisvastuun siirto

TA23 hyväksyminen
YTA yhteistyön määrittely
Siirtyvän henkilöstön
sijoittuminen
Tukipalveluista sopiminen

Vuokrasopimusten tekeminen
Hallintosäännön tarkistus
Palvelujen siirtosuunnitelman
täsmäntäminen

Investointisuunnitelma
ministeriöön 1.10.2022

VM:ltä tarkistetut
rahoituslaskelmat
Talousvalmistelu alkaa
Liikkeen luovutuksen YT
neuvottelut alkavat

Lomakausi

**Aluevaalit ja ICMT
toimeenpano**

- ICT valtionavustuksen mukainen toimeenpano alkaa
- Hallintosäännön valmistelu

**Aluevaltuustopäätösten
valmistelu**

- Liikkeenluovutustietojen keruu loppuu
- YTA ohjausneuvottelut 2.2.2022

Aluevaltuustovaihe alkaa

- Aluevaltuuston ja hallituksen järjestäytyminen
- Päätöksenteko käynnistyy
- Hallintosäännön hyväksyminen

**Vuoden 2023 talousarvio ja -
suunnitelma sekä
investointisuunnitelma**

- Hyvinvointialuejohtajan valinta

**Liikkeen luovutustietojen
tarkistus 3-6/2022**

- Liikkeenluovutustietojen yhteistarkastelu kuntien kanssa (Due Diligence)

**Valitaan keskeiset ylimmän
tason johtajat**

Mitä kysymyksiä aluevaltuutetut tulevat ratkomaan ensimmäisessä vaiheessa?

- Strategia
- Palvelustrategia
- Rakenteet ja johtamisjärjestelmä
- Ylimmän johdon valinnat
- Hankintastrategia
- Palveluverkko
- Sote palveluiden kehittämisen painopisteet ja uudistamiskohteet
- Palvelukriteerit
- Asiakasmaksujen taso
- Sosiaalihuollon korvaustasot (omaishoidon tuki)
- Henkilöstöpolitiikan perusteet

Valtuuston strategiaprosessiluonnos 2022

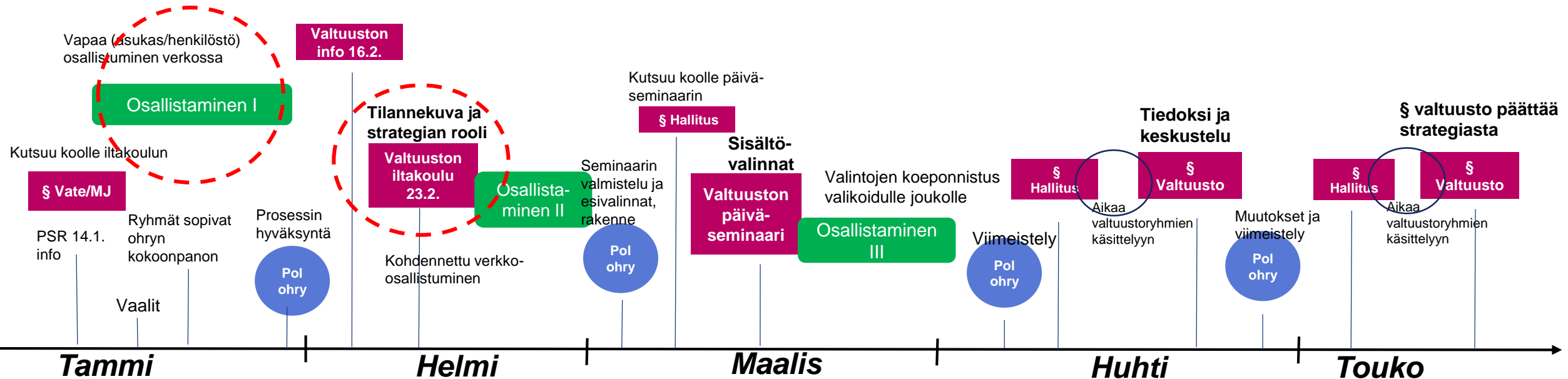
Pirkanmaan
hyvinvointialue

Tarkentuu tammi-helmikuun 2022 aikana

Tietopohja, strategian rooli ja rakenne

Sisällöt ja valinnat rakenteeseen

Päätös strategiasta

Viranhaltijavalmistelu käynnissä jatkuvasti

Asiantuntijoiden esiin nostamia ilmiöitä

Olemassa olevat ilmiöt:

- Henkilöstön riittävyys
- Väestö ikääntyminen
- Lasten ja nuorten haasteet
- Hoito- ja palveluvelka
- Syntyvyyden aleneminen
- Elintavat
- Kaupungistuminen ja alueiden erilaisuus
 - Saavutettavuus/saatavuus vrs. palvelutarve
 - Päihde- ja mielenterveysongelmien alueellisuus

Mahdollisuuksia luovat ilmiöt:

- Palveluiden digitaalisuus
- Osallisuuden vahvistaminen palveluiden järjestämisessä
- Integraatio sosiaali- ja terveydenhuollossa
- Yksityisen ja kolmannen sektorin roolit ja vastuut julkisten palvelujen tuottajina
- Palvelut asiakkaiden yksilöllisten palvelutarpeiden mukaisesti

Mistä järjestäjä vastaa? – Kansallinen ohjaus **Pirkanmaan hyvinvointialue**

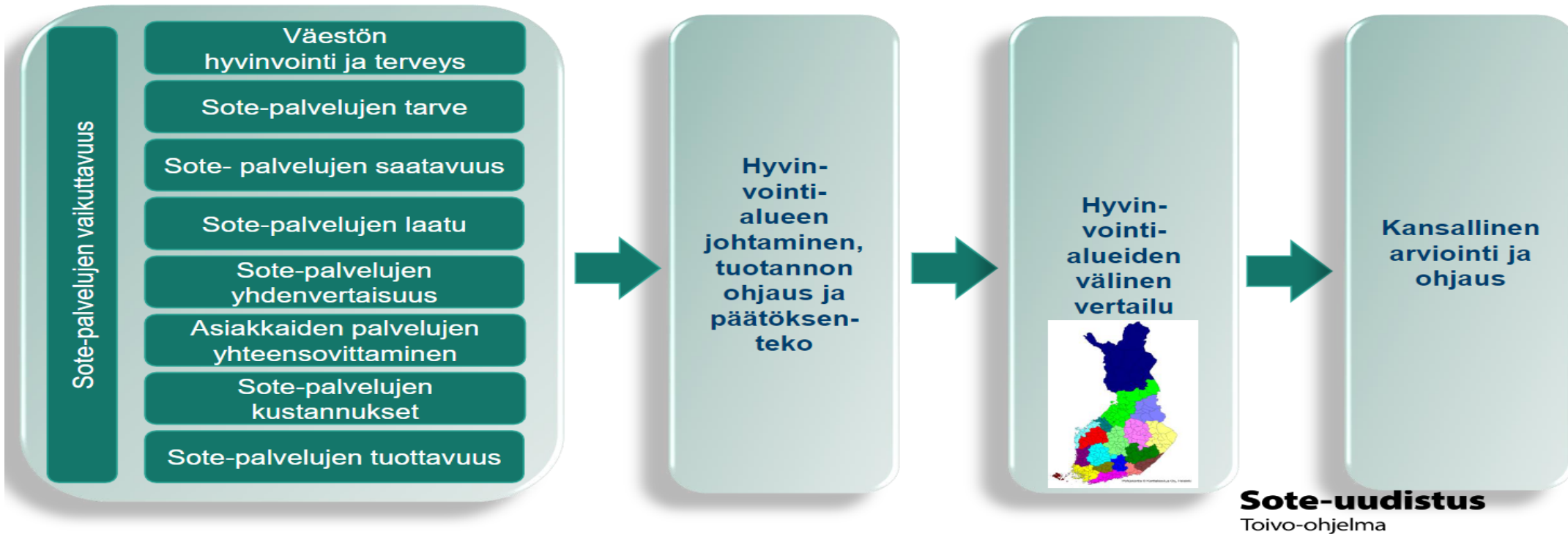
Järjestämislain edellyttämä vähimmäistietosisältö hyvinvointialueen johtamisen tukena

TOIVO-ohjelma v.2020-2023(25)

- Mahdollistaa sote-uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen johtamisen, ohjauksen ja valvonnan tiedon avulla

Järjestämislaki 29§

Järjestämislaki 30§-31§

Hyvinvointialue seuraa pelastustoimen palvelujen saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta, kustannuksia ja tuottavuutta. Pelastustoimen vertailukelpoisia tietoja verrataan vastaavaan muihin hyvinvointialueita koskevaan tietoon. Kansallista ohjausta ja arviointi (SM) toteutetaan osin yhteistyössä aluehallintoviraston kanssa.

Kolmitoimintoinen hyvinvointialue (Vate 26.11.2021)

Integraatiojohtajan tehtävänä on vastata palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta ja läpileikkaavien prosessien toimivuudesta hyvinvointialuetasoisesti. Integraatiojohtaja toimii aluejohtajien esimiehenä ja vastaa palvelutuotantoon integroidusta kehittämis- ja innovaatiotoiminnasta.

Aluejohtaja vastaa palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta, yhdyspintatyöstä, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä ja kokonaisuuden koordinoimisesta alueellaan. Aluejohtaja toimii integraatiojohtajan ja sosiaali- ja terveysjohtajan edustajana alueella.

Linjajohtajat vastaavat linjojensa johtamisesta, toimintojen kehittämistä, taloudesta ja tuloksellisuudesta sekä linjojensa osalta palveluiden yhteensovittamisesta, yhdenmukaisuudesta ja yhdenvertaisuudesta

Sosiaali- ja terveysjohtajan tehtävänä on johtaa hyvinvointialuejohtajan alaisuudessa palvelutuotantoa ja sen kehittämistä, on palvelulinjajohtajien ja Integraatiojohtajan esimies.

Pelastusjohtaja toimii pelastuslain mukaisena alueen pelastuslaitoksen ylläpitävänä viranhaltijana ja johtaa pelastuslaitosta.

Valtuuston valiokunnat suunta- ja kohdetyönjaolla, strategiset teemat ja järjestäminen

Pirkanmaan hyvinvointialue

Laaja vaikuttamisfoorumi-valikoima tukemaan asukas- ja aluenäkökulmaa

Onnistumisen mahdollistaminen ja tukeminen

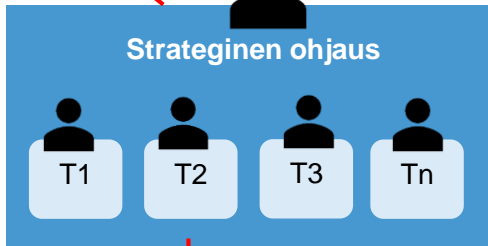
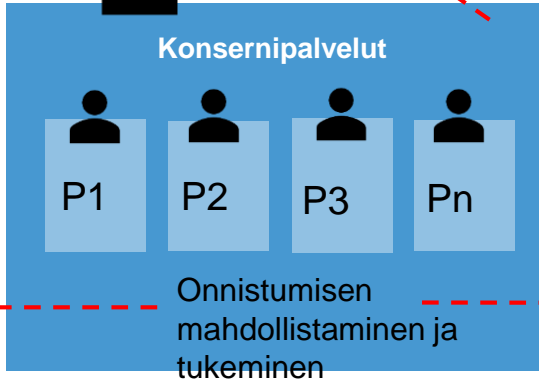
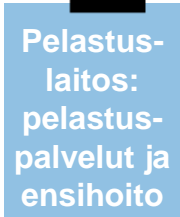
Järjestämisen ja strategisen tason asioiden koonti ja valmistelu

Sosiaali- ja terveysjohtaja

Pelastusjohtaja

"Konsernipalvelujohtaja"

"Strateginen ohjaus-toiminnon johtaja"

Integraatiojohtaja

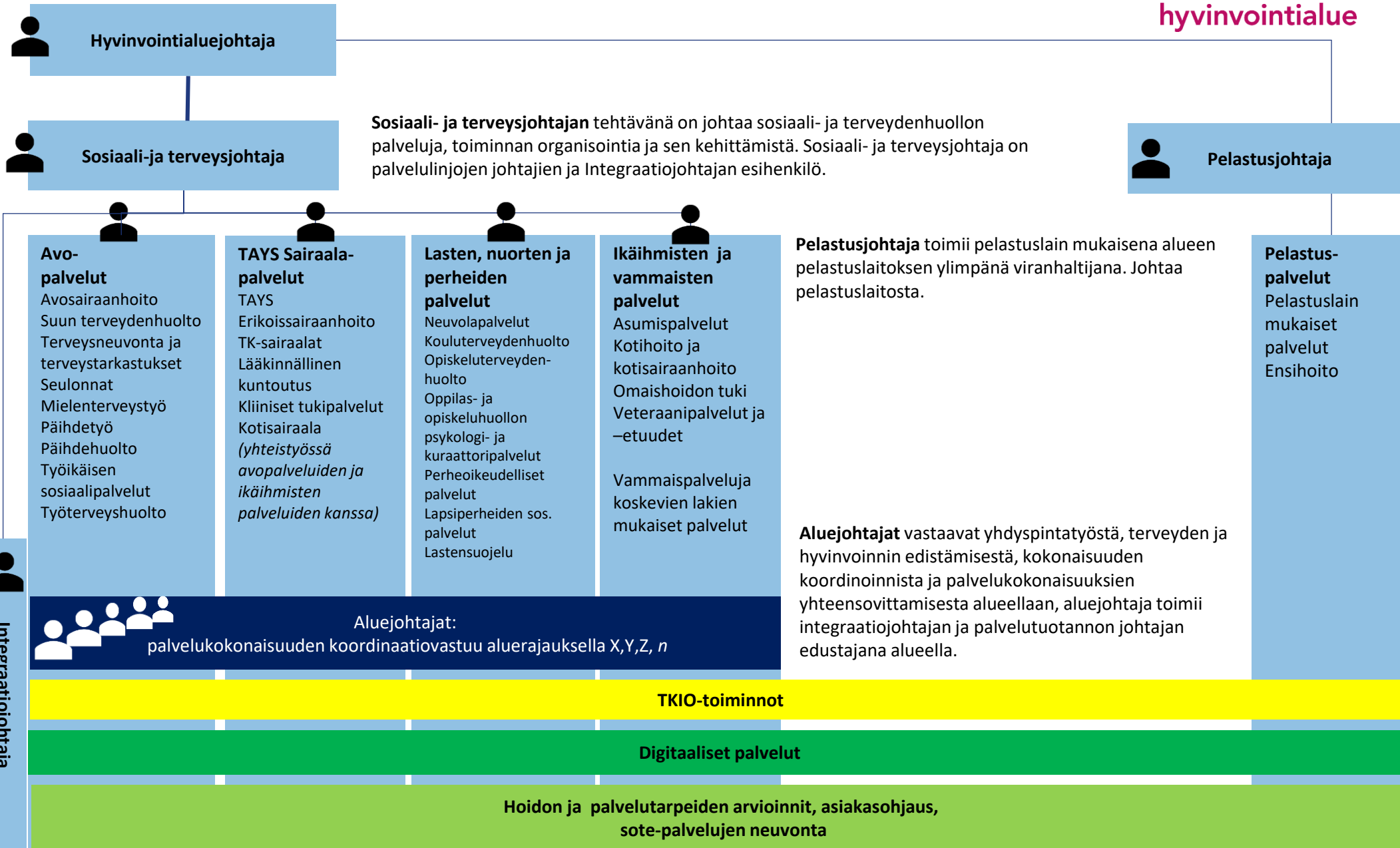
Palvelukokonaisuuden koordinaatiovastuu aluejohtajilla rajauksella 1, 2, 3, n

Digitaaliset palvelut

Hoidon ja palvelutarpeiden arvioinnit, asiakasohjaus, sote-palveluiden neuvonta

Kehittämis- ja innovaatiotyö

Läpileikkaavien konserniprosessien johtaminen

Ikäihmisten ja vammaisten palvelut

Luonnos
7.1.2022

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Johtoryhmän asiantuntijajäsenet:
Suunnittelupäällikkö
Hallintopäällikkö
Ostopalvelupäällikkö (x2)
Ylilääkäri
(kp: sairaalapalvelut)
Hoitotyönpäällikkö?

Keskitetysti:
Henkilöstöpalvelut
Talouspalvelut
Hallintopalvelut
ICT-palvelut
Kiinteistöpalvelut
Hankintapalvelut
Viestintäpalvelut
Tietojohtamispalvelut
Tukipalvelut

Linjajohtaja

Ikäihmisten palvelut
Johtaja

Linjan yhteiset palvelut
Johtaja: henkilökohtaisen avun, perhehoidon sekä liikkumisen tuen keskuksen yksikkö, neuvonta, omaishoidon tuki

Vammaisten palvelut (sis. kehitysvamma palvelut)
Johtaja

Ennaltaehkäisevät palvelut päällikkö

Kotihoito päällikkö

Asumispalvelut päällikkö

Päälliköt vastuualueittain

Vammaisten erityispalvelut (sis. laitohoito) päällikkö

Vammaisten sosiaalipalvelut päällikkö

Vammaisten asumispalvelut ja päiväaikainen toiminta päällikkö

Lähiesihenkilöt

Palvelupäälliköt (osin aluerajauksin)

Palvelupäälliköt (osin aluerajauksin)

lähiesihenkilöt

Lähiesihenkilöt

Palvelupäälliköt (osin aluerajauksin)

Palvelupäälliköt (osin aluerajauksin)

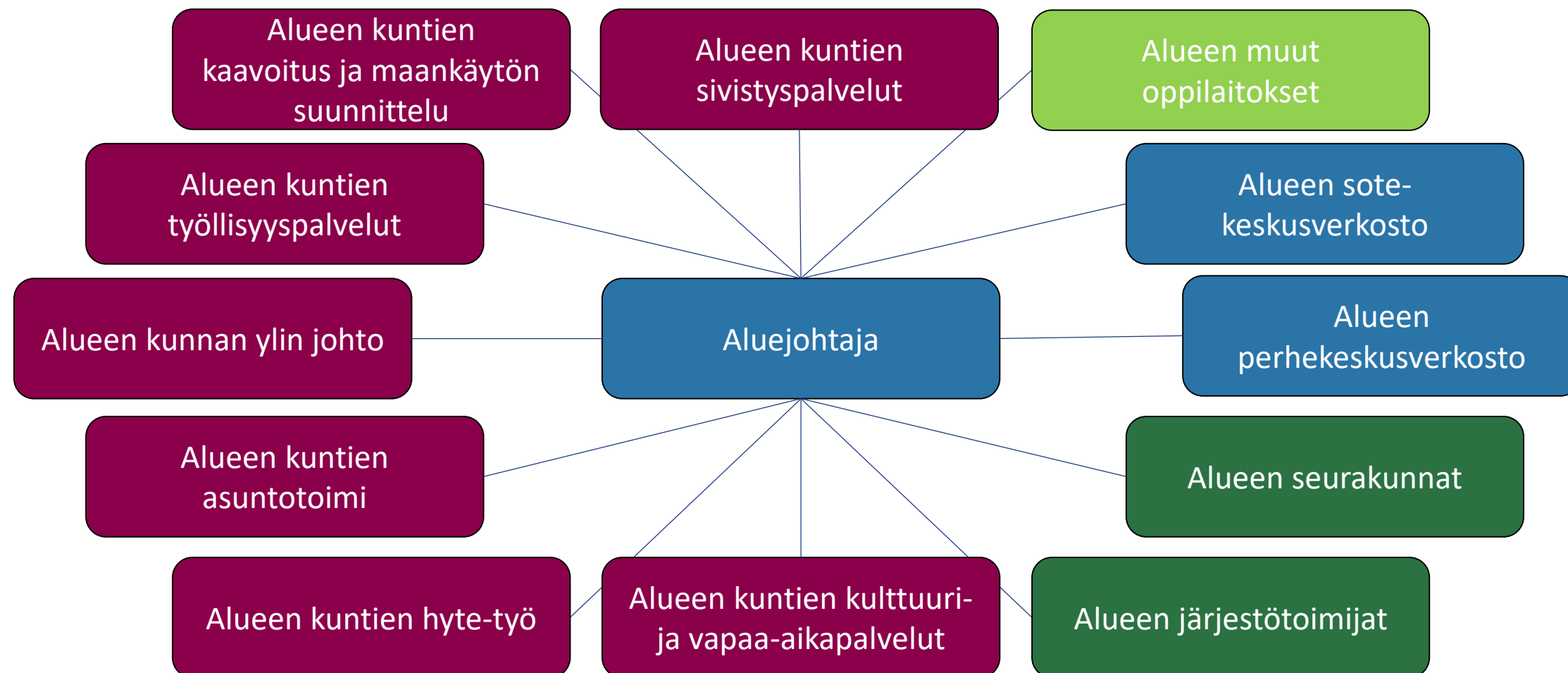
Kotihoidon palveluesihenkilöt/ lähiesihenkilöt

Asumisyksiköiden esihenkilöt/ lähiesihenkilöt

Lähiesihenkilöt

Asumisyksiköiden ja päiväaikaisen toiminnan esihenkilöt/lähiesihenkilöt

Verkostojohtaminen alueilla

Yhdyspintatyön työpaketteja

Pirkanmaan
hyvinvointialue

YHTEISEN JOHTAMISEN JA KEHITTÄMISEN YHTEISTYÖRAKENTEEN MÄÄRITTELY

1. Verkostojen määrittely
2. Hyvinvointikeskukset* ja palvelukeskittymät

VARHAISKASVATUKSEN, ESI- JA PERUSOPETUKSEN JA SOTEN SAUMATTOMAN YHTEISTYÖN VARMISTAMINEN/ YHTEISTYÖRAKENTEEN MÄÄRITTELY

3. Opiskeluhuollon yhteistyörakenteen määrittely*
4. Perhekeskustuksen yhteistyörakenteen määrittely*

TYÖLLISYYSKYSYMYSTEN YHTEISTYÖRAKENTEEN MÄÄRITTELY

5. Työllisyyspalvelujen yhteistyörakenteen määrittely*
6. Maahanmuutto- ja kotouttamispalveluiden yhteistyörakenteen määrittely*

7. Tukipalvelukysymykset yhteistyössä hallinto ja järjestäminen -
jaoston kanssa (erityisesti kiinteistöihin liittyen)

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN YHTEISTYÖMALLIN MÄÄRITTELY

8. Elintapaohjauksen yhteistyörakenteen määrittely*
9. Ehkäisevän päihdetyön yhteistyömallin määrittely*
10. Kunnan ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen*

11. Esteettömyys ja saavutettavuus (kuljetuspalvelut, kaavoitus
ym.) yhteistyörakenteen määrittely

12. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen yhteistyörakenteen
määrittely

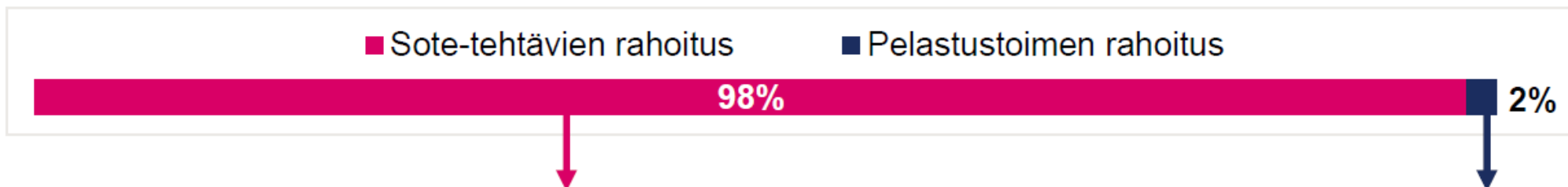
13. Maankäytön ja palveluverkon suunnittelun sekä
asuntopolitiikan yhteistyörakenteen määrittely

14. Järjestökoordinaation ja tuen yhteistyörakenteen määrittely,
avustukset*

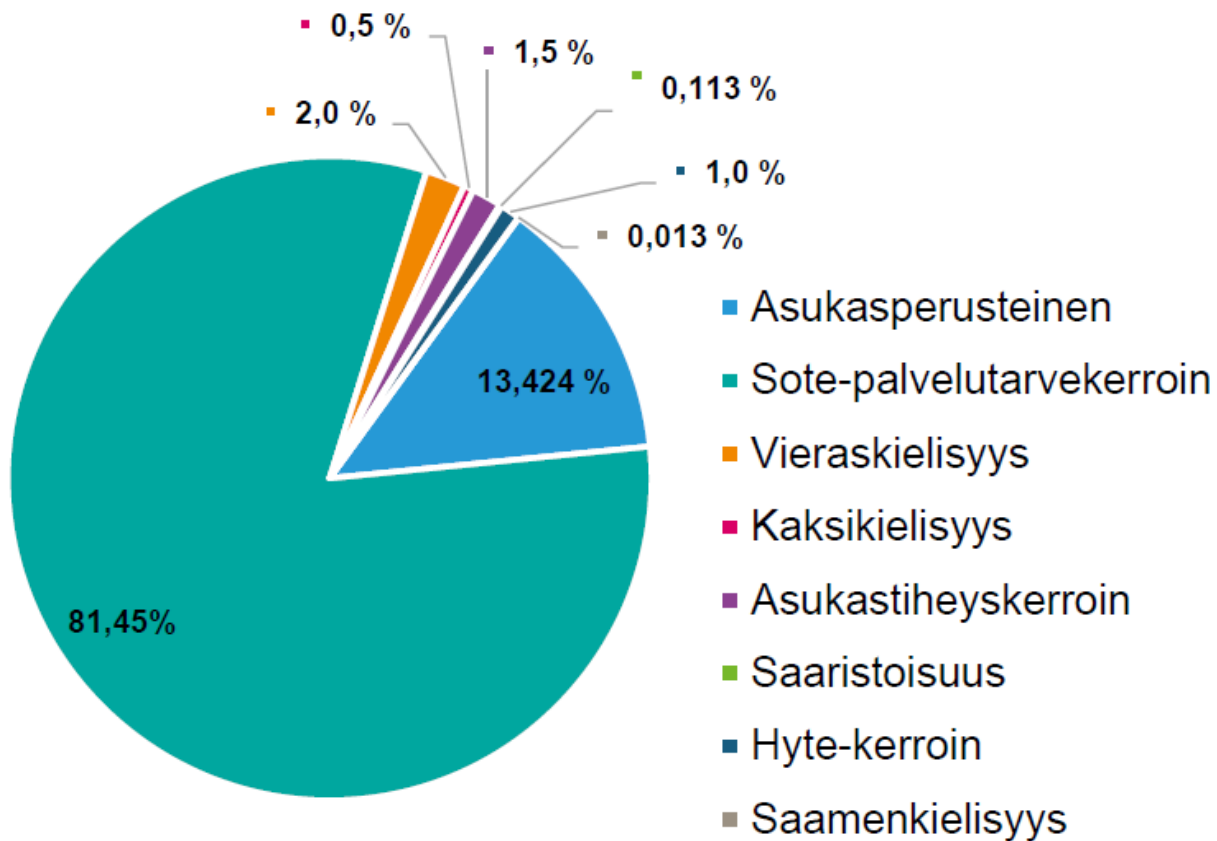
15. Vaikuttamistoimielinten yhteistyörakenteiden määrittely*

*käynnistetty

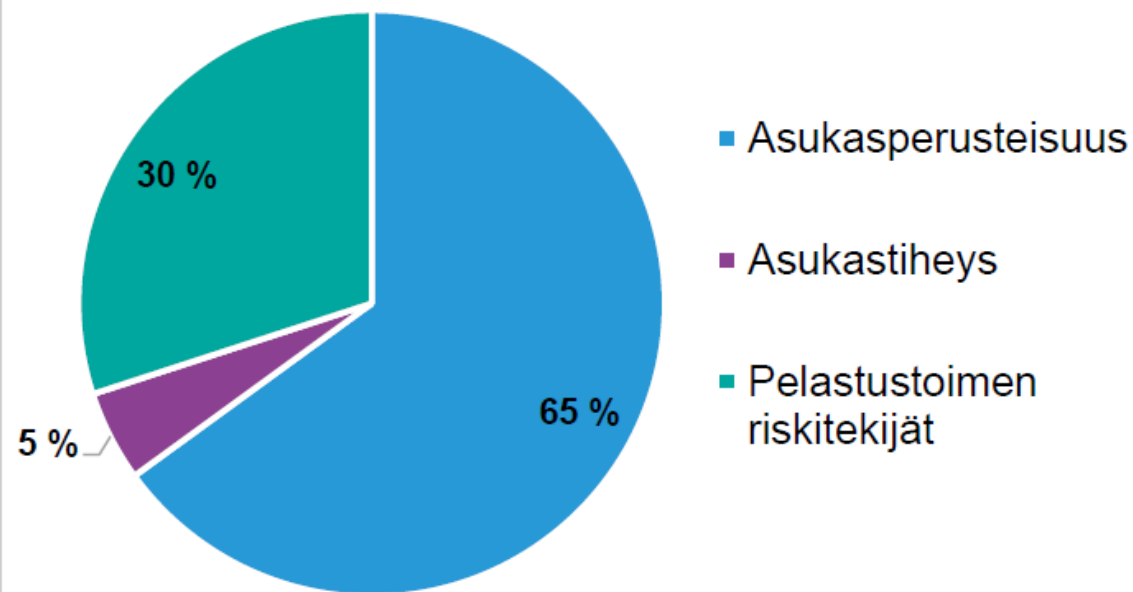
Hyvinvointialueiden laskennallinen rahoitusmalli

Sote-rahoituksen määräytymistekijät

Pelastustoimen rahoituksen määräytymistekijät

*Pelastustoimen asukastiheyskerroimen määrittelyssä käytetään hyvinvointialueen kokonaispinta-alaa.

**Sote toimiala isommassa
muutoksessa kuin viimeiseen
sataan vuoteen!**

Kiitos!

Kaupin yliopistollinen sote-keskus